

Samlat dokument med anteckningar från Hantering av skolans masterdata 2020-09-30

Fråga 1:

Vilka behov och arbetssätt ser ni för att utveckla er hantering av ert masterdata?

Liten skola så använder nu excelark. Försöker hitta ett system som ska passa, det ska vara säkert och lätthanterligt. Office365 kan vara av intresse.

SS12000 önskvärt att det finns på plats redan nu. Svårt att bearbeta då det inte finns någon generell lösning av hur man hanterar data. Måste vara hårt styrande bl a personnummer ska inte kunna skrivas in på flera olika sätt.

Gått in i ett samarbete med IST. Automatiserad funktion är inte på plats ännu så vi arbetar med ad-hoc lösningar hela tiden.

Standardisering av data bör vara hårt typad, men ska passa allas verksamhet. Adress är det folkbokföringsadress? Svårt att få en gemensam bild av all masterdata. Svårt att få org inblandad. Lider brist på teknisk utbildning till övrig verksamhet.

Anv. identifierare i DNP vill inte använda personnr. i EPPN. Intresserade av olika attribut gällande DNP. Dessa frågor mkt spännande.

Fråga 1 och 2 i ett.

Vilka behov och arbetssätt ser ni för att utveckla er hantering av ert masterdata?

Vi gjorde en stor kartläggning och utsåg tex en dataansvarig. Vi har en central IT. Vi är medlemmar i Sambruk men är ej i gång med Egil. Vi är i en förarbets fas gällande Metadata.

Kreativa datalösningar för att skicka filer.

Vi skickar filer, vi skulle behöva automatisera överföringen av data. Vi saknar kompetens för att utveckla det själva. Behöver samverkan.

Vi arbetar med att automatisera, men alla leverantörer har inte Api:er

Hoppas att det löser sig när det blir DNP och SS12000 gäller för alla.

Problem med kvalitén i grunddatan. Skit in Skit ut.

Vi har kommit ganska långt med att automatisera. Använder Egil mot 2 leverantörer och Skolfederation mot 20 leverantörer.

Nyfiken på Göteborgsregionens arbeta med Pub avtal mm

Vi har stora utmaningar när det ska godkännas nya beställningar. Svårt med "underskrifter" tar väldigt lång tid.

Behöver ha en bra teknik och automatisera det mesta.

Inläsningstjänst tog Google spåret. Men snart är det dags att ändra och gå på SS12000 spåret och Skolfederation istället. Vi försöker att ställa krav på dom.

Bra om kommuner går ihop och kravställer tillsammans, blir starkare då. Även för en mindre kommun. Matteportalen och Study är på väg.

Vi väntar på Skolverkets krav.

En mindre kommun har det lite lättare med manuell hantering då de känner de flesta elever och lärare vid namn.

Procapita, hoppas att det fungerar med SS12000 2021, vi väntar på det.

Hämtar sin data därifrån och arbetar om den in i deras katalog-

Vår kommun har Its-learning, det var väldigt svårt i början men de flesta utmaningar är lösta nu.

Tips- Gör en ordentlig analys av ens behov.

Många diskussioner internt med HR, ekonomi mm Utvärdera, Analysera på hemmaplan.

Eftersöker bättre statistik, kunna mäta, ha kontroll. GDPR krav mm

Beställaren behöver vara tuffare vid beställningar. men det fungerar inte riktigt i praktiken,

I vår kommun hanteras mycket av statistiken manuellt, liten datamängd. (500 elever, 170 anställda)

Svår utmaning när elever byter huvudman.

- 1) Vilka behov och arbetssätt behövs för att utveckla er hantering av "masterdata"?**
- 2) Vilka är era största utmaningar för att utveckla er masterdatahantering?**

Punkter ovan sammanslagna:

Mänskliga faktorn

Ingen transparens från leverantörer avseende synkronisering. Kan dyka upp oväntade transaktioner.

Många olika system. Svårt att få överblick över hur de synkar med varandra.

Avsaknad av central hub. Idag hanteras det av en leverantör och vi känner inte att vi har makten eller full kontroll över vilka data som skickas vart.

Att få organisationen att förstå att det är organisationen som äger frågorna. Det är inte en låda i källaren som löser.

Många system betraktar sig själva som en monolit istället för att fungera som en komponent i ett större system.

Svårt när frågorna måste synkas med kommunen i övrigt med många olika åsikter.

Vi ska införa nytt grundsystem och många system måste in i detta.

Svårt att hitta den rätta lösningen. Vi vill äga vårt eget data.

Mycket på gång samtidigt och nya standarder som dyker upp. Vi måste vara kostnadseffektiva.

Många kommuner att serva innebär skillnader i begrepp, processer andra olikheter.

Ska fungera även utanför skolan.

Ställer stora krav på ordning i organisation och roller.

Mycket gammal data som ändå måste fungera och hålla kvalitet.

Kvalitet på data är viktigt.

Liknande som för de andra.

Vi brukar prata om födande system istället för masterdata.

Våra utmaningar är Skolfederation och DNP. Vi behöver bättre funktioner för att koppla ihop relationer lärare/elev/grupper. Inte alla bitar på plats.

Organiserat om för bättre samverkan – digitaliseringsenhet istället för IT-enhet.

Flera kommuner som ska samverka.

Digitaliseringen går i olika takt. En del är väldigt digitala medan andra har mycket data på papper.

Corona visade att vi inte har koll på allt vi behöver ha koll på.

Samsyn med övriga.

Ingen har den perfekta lösningen.

Viktigt för skolverket att DNP kan göras likvärdigt. Kraven måste vara tydliga och det måste vara enkelt för små kommuner.

Tidigare har man gjort det som krävts utifrån verksamhetens behov. Nu kommer det nationella krav.

Utmaning att få verksamheten att förstå att det är verksamheten som äger frågan.

Önskar en ledstång att hålla sig i, jobba nationellt och idén med Sambruk känns bra.

Bredare samverkan i form av krav eller rekommendation.

Mångsysslare i små kommuner, standard för SS12000

Kravställare behöver förtydligas. Mellan skola och leverantör svårt att få gehör att få ut masterdata till central tjänst.

Som liten kund svårt att ställa krav. Man kan inte uppfinna hjulet igen.

Behov av central samordning och krav är viktig. Krav till leverantörer viktigt.

Nöjd med Höglandets IT – visar på att samarbete mellan kommuner är bra.

Sammanfattning fråga 1

- **Central kravställning viktig - SKR och Skolverket.**
- **Central samordning**
- **Samarbete - små kommuner har inte resurser eller specialister och samarbete mellan andra kommuner nödvändig**

- Vill ej bli upplåst med leverantörer, vill inte att det ska vara leverantörsbundet. Måste ställa krav på leverantörer att tillhandahålla api,.
- Utmaning för en liten skola är ekonomi, dvs att lägga på leverantörer
- Gärna ett centralt register, gärna open source, något standard för skolsystem, som ej kostar inte ens medlemsavgift.

- **Variande skick masterdata för skolor**
- Masterdata för att hantera kommande intranät – krävs annat än elevregister synkas in. Behövs IdP för kommun.
- Integration mot Skolverkets plattform. Integrationer som finns idag fungerar bra för skolan. Ej implementerat för medborgare. Nästa steg?
- Kommuner kan ha det lättare än friskola. NAVET exempelvis.
- Statlig IdP – varför finns inte det, vad ska en sådan innehålla?
- DNP – större än vad som uppfattades i början
- Utveckla den generella förmågan att hantera data. Vidareutveckling av integrationer. På skolsidan märks nyttan.

- Infrastrukturen fick göras om, enheter till elever. Mycket hänt. Rörigt.
- Regionalt samarbete kanske kan underlätta masterdatahantering? IdP/SSO/... En bit bort. Upphandling av elevregister.
- **Fel på indata – dubbelarbete, mänskliga faktorn** (ny skoladministratör börjar...) leder till fel när arbete sker manuellt.
- Många olika lösningar vilket gör att samarbete kan bli svårt. Digitalt arv försvårar samverkan. Svårt och problem med integrationer av nya system.
- **Statligt register? – digitalt elevID** kan vara steg 1, ett ID som följer eleverna. Statligt register kanske kan fungera på skolan på samma sätt som motsv. för Skatteverket.
 - Behövs information på lokal nivå med.
 - Legalitetsprincipen – behöver finnas grund för att hantera informationen i skolan. Juridiska komplikationer – vem äger och ansvarar för datat vid ett centralt register?

Fråga 2:

Vilka problem och utmaningar ser ni för att utveckla er hantering av "masterdata"?

Lagstiftning gällande GDPR på gång?

Attributen - alla digitala leverantörer skulle behöva sätta en gemensam standard för att underlätta arbetet (SS12000).

Elev inte inskriven i en skola, då blir det svårt att ge digitala läromedel. Blandar olika skolformer för att få ihop en grupp, det blir svårigheter när man gör en migration från ett system till ett annat. GDPR - huvudmannen ansvarar för personuppgifter. Kan man ha ett centralt register?

Utmaning är olika org problem/avvikelser när man ska sätta upp ett nytt digitalt system. Alla elever kan inte bli identifierade. Ad-hoc lösningar på olika system svårhanterligt.

Skyddad id – hur löser vi detta och får fram en standardiserad manual som beskriver hur data får visas. Leverantörer som begär attribut, de måste kunna motivera varför de ska erhålla informationen.

EPPN problem hur identifierar vi anv. utan att behöva ge oss in i GDPR. Processen bakom hur ser den ut.

Internt ägarskap av data huvudfrågan

Skolan lever sitt eget liv och man vill ha kontroll över sitt eget data.

Värde i att tänka nationellt. Nyttan av digitaliseringen får inte stanna på lokal nivå för att nå ett nationellt mål.

Man behöver en nationell tanke eller riktlinjer.

Samarbete mellan flera kommuner viktigt. Kunskap och omvärldsbevakning viktigt.

Sammanfattning fråga 2

- **Nationell tanke**
- **Kompetens i olika kommuner kan nås med samarbete – synergier**
- **Likvärdighet**

- Upphandla, vi skulle vilja ha klart masterdatan innan man upphandlar och sätter igång. Vi behöver stöd för upphandling, det är både ångestfyllt och spännande. Vågar man satsa innan man vet hur det blir? Hur krävställer man? Kompetens.
- Mycket pengar läggs ner och mycket tid.
- Viktiga grundbultar för vår skola med gigantiska projekt.

- Medborgare
- Deltagande för att hitta lösningar
- Vad är vad? Definitioner. Vad är en förvaltning/en enhet/...
- Tid finns inte för att delta i fora där dessa ämnen diskuteras och erfarenheter utbyts.
- Kvalitetsdata – hur kan vi samla data kring en central databas?
- Leverantörer av system lyckas inte leverera bra produkter.
 - Resurser (folk, pengar, tid) har inte alla kommuner. Den kompetens i kommunen är direkt avgörande för om det blir bra eller dåligt.
- Att samspråka och kravställa är viktigt
- Olika masterkataloger (HR och SAS) – kopplas ihop så att det blir bra
- Lyfta upp så masterdatahantering är på kartan i hela kommunen.
- Skolor får betala för att få ut sin egen data från system.

Fråga 3:

Vilka samarbetsmöjligheter finns?

Önskvärt - eleven äger sin egen data och kan ta med sig till ny huvudman.
Kompetensutveckling gällande IT-frågor bland alla inom verksamheten för att höja medvetenheten.

Open source projekt bra samarbetsforum då vi inte kan uppfinna hjulet varje gång.
Samarbete mycket viktigt för vår del.

Stora förhoppningar att digitala proven ska göra så att alla elever kan genomföra sina prov. Alla måste samarbeta med Skolverket.

Övergångar när elever går till annan huvudman, där finns det behov av samarbete för att kunna lämna över information om eleven. Mer samarbete mellan olika aktörer.

Skolverket är inte vår enda huvudman det blir ett problem. Öppen källkod/standard där man kan spåra statistik mm. Lämpar sig väl för öppen data hantering. Viktigt att verksamheten definierar olika behov, finns ngn information för "dummies"?

Försöksverksamheten DNP 100 skolor uttagna, vi är inte riktigt där än utan behöver samverka med partners, skolor och leverantörer. Vi är öppna för samarbete.

Standard.

Vi samarbetar med 7 kommuner, men inte med systemen

Vi har kravställt tillsammans mot en leverantör och det gav resultat.

Vi samarbetar med flera kommuner i flera frågor.

Ser stora vinster med att samarbeta med andra kommuner. Även bra ekonomiskt.

Har inte alla kommuner egentligen samma masterdata?

Grunddatan följer med inom kommunen om en elev byter skola men stora problem/utmaningar om eleven flyttar utanför kommunen. Då sker mycket manuellt.

Vem ska stå för kravställningen?

Centralt register? Vad är det?

Klart att vi ska samverka. Jag är för ny för att veta vilka arenor som finns.

Samverkan är A och O. Att bara träffas i det här sammanhanget är matnyttigt.

Vi pratar just nu om ett IT Hälsingland. Vi arbetar med de andra kommunerna men enbart rådgivande, inte samordnade system.

Vi har samverkat länge. Utmanande att samverka eftersom man kommit olika långt och har lite olika behov.

Vi är med för att höra vad andra gör.

Vi har lite samverkan mellan norrkommuner i Stockholm, men inte för skolan. Där kör vi själva.

Fullt upp med samverkan mellan kommunerna.

Många tror att de är väldigt unika men när man visar på säkerhetsaspekter, persondata och kostnadsaspekter så blir det lättare att få förståelse för ett enhetligt arbetssätt

Nationella riktlinjer är bra. Det finns så många olika lösningar.

Samverkan händer på många olika nivåer. Svårast är nästan på det lokala planet.

Nästan omöjligt att hitta konkreta saker att samverka kring med omgivande kommuner.

Däremot är den samverkan som hänt, främst genom Internetstiftelsen men även Sambruk har varit givande och varit nyckeln till vår utveckling de senaste fem åren.

Viktigt med den juridiska överbyggnaden. Särskilt avseende kommunsamverkan. Måste vara tydligt med beslut och ansvar.

Den viktigaste typen av samverkan är den av typen inom SIS med exempelvis ss12000

Skolverket har ett sektorsansvar. Jag uppmanar skolhuvudmän att representera i utveckling av ss12000.

SKR

Internetstiftelsen, finansiell stöttning till kommuner

Drakarna (SKR, Skolverket mm) borde kunna ge en kravbild för att komma åt likvärdighet vilket är huvudmålet oavsett storlek på kommun.

Standardkrav, SKR borde leda vägen som rekommenderas, rekommendationer att gå

Beställarkompetens saknas i en liten kommun, samverkan

SKR, beställarstöd

Sammanfattning fråga 3

SKR

Beställarstöd

Standardkrav

Likvärdighet

- Kommuner geografiskt lång ifrån varandra hittade varandra och för ev. samarbete och synergier. Regionalt samarbete och ibland även fler i regionen.
- Skulle önska ännu mer samarbete Friskolor emellan.
- Det är tidkrävande att hitta alla samarbetsformen och kopiera och lära av varandra. Vi ser dock vikten av samarbeten och lära oss av varandra. Vart ska vi vända oss? Mång initiativ Skolverket, Skolfederation, SKR, Dela digitalt, Sambruk, Edtech, SIS, Rise – man har inte tid att nätverka hela tiden. Letar överallt efter information, men det är utspritt och inte samlat.
- Skolnätverk, skoladministratörer, **samverkan med närliggande kommuner**
- Gå ihop kommuner.
- **Friskola saknar Sambruk-organisationer**, NAVET-kopplingar, och har svårt med samverkan
 - Friskolornas Riksförbund?
 - Finns inte tid, eller beslut att satsa på det.
- **Hjälp från diverse aktörer finns inte.** "Nånting ska byggas från ingenting" för DNP. Samarbete med kommunen går svårt.
- Se dom små delarna och börja där, ex i masterdatadelen. Samverkansmodell på olika plan från strategi och ner.

Skolans masterdata

Grupp - Leverantörer

1. Reflektioner på de "Olika vägarna att gå"

Vilka lösningar passar för vem?

Vad passar små huvudmän?

Borde det finna fler regionala samarbeten?

- Behov finns av en kravbild över attribut och arkitektur! Flera möjliga kravställare, däribland Skolverket, SIS, SCB, Sw Edtech, FFIS, ...
- Fortsätt arbetet med att gå över till moderna API-baserade lösningar baserade på SS 12000

- Använd gärna en katalog som mellanlager
- Utgå från att framtida lösningar ska vara SaaS
- Det finns för och nackdelar med ett centralt register. Inte frälsare utan något otympligt som kommer att hindra den framtida utvecklingen.

Tror på en framtid där beslut kan flyttas ut i organisationen genom ett skifte till SS12000

Standard gäller. Hoppfullt

Skolverket

- är en viktig spelare
- agerar nu reaktivt. De har nu en lång väg.
- De var tidigt ute, men la ner satsningen. Kommer nu in sent. Fick först nu ett uppdrag.

Avslutande panel

Vad göra när det inte finns en tydlig central styrning?

- Stöd aktörer
- Finn och lyft fram bästa praxis som skolverket
- Etablera samarbetsytor

Vad göra när tid saknas och resurser saknas hos huvudmannen?

- Hur få ledningens stöd?
 - Hur öka medvetenheten om behovet?
 - Hur formulera krav?
- Råd till andra huvudmän
- FFIS har ett viktigt jobb
- Inköpsstöd?
- Kravställning

Problem med ett nationellt register

- Legalitet

- Jobb data måste ske lokalt
- Det första steget behöver inte kosta pengar. Prata med HR och systemförvaltare om vilket data de har

Höglandet: inte bara samverkan om skolan

Många generationer av system. Legacysystem

Arkitektur och begrepp saknas

Stor oro, hur tänka så att vi äger vårt eget data?

Multipla källor

Ta greppet om sitt eget hus

Inget kommer av sig själv

Vänta inte på ett centralt register

Grunden är samarbete

Intressant att höra att det inte bara är vi som har problem

Ännu viktigare att ha koll på processerna runt sitt masterdata

Upphandla och ställ rätt krav